

Özel Durumlarda Tedavi

2.Laktasyon ve Psoriasis

Gebelik süresince psoriasis sıklıkla remisyona girer. Ancak, doğum eylemini izleyerek yeni ataklar gelişebilir. Emzirme döneminde kabaca her 3 psoriasis hastasından 2'sinde yeni ataklar gözlenir. Psoriasisde kullanılan tedavi seçeneklerinin bu özel dönemdeki etkileriyle ilgili literatür bilgileri henüz sınırlıdır.

Emziren hastalarda yerel tedavi seçenekleri özellikle sınırlı tutulumu olan hastalarda ilk basamakta tercih edilmelidir. Nemlendiriciler hem kaşıntı hem de skuamaları gidermek için kullanılabilir. Yerel kortikosteroidlerin süte geçip geçmediği, geçiyorsa bunun miktarı tam olarak bilinmemektedir. O nedenle sınırlı tutulumlarda ilk seçenek olarak hafif veya orta güçte olanları tercih edilebilir. Kortikosteroidler emzirme sonrası uygulanmalı ve bir sonraki emzirme öncesinde temizlenmelidir.

UVB ile yeterli bilgi olmasa da teorik olarak zararlı bir etkisinin olmayacağı düşünülmektedir. O nedenle emziren psoriasis hastalarında özellikle orta ve şiddetli psoriasis hastalarında ilk seçenek olarak kullanılabilir.

Sistemik tedavi seçenekleri orta ve şiddetli psoriasis hastalarında 2. basamakta tercih edilmesi gereken ilaçlardır. Kortikosteroidler gerekli durumlarda ve dikkatle kullanılmalıdır. Düşük miktarda da olsa süte geçerler. Bazı yazarlar sistemik kortikosteroid uygulamasından 4 saat sonra emzirmeyi önermektedir. Diğer sistemik ilaçlar da değişen oranlarda süte geçebilmektedir. Ancak bu durumun klinik önemi tam olarak bilinmemektedir. Bu nedenle metotreksat, asitretin, siklosporin ve psoralen (PUVA) emziren annelerde önerilmemektedir. Tümör nekroz edici faktör (TNF)-alfa antagonistlerinin kullanılan dozlarından daha düşük miktarlarda süte geçtiği bilinmektedir. Bebeğin gastrointestinal sistemi tarafından sütteki bu düşük ilaç miktarlarının yeterli miktarda emilmediği düşünülmektedir. Sınırlı sayıdaki bilgiler etanersept ve infliksimab'a aittir. Şiddetli ve önceki seçeneklere yanıtız olgularda yarar zarar oranı göz önünde tutularak kullanılabilirler.

Laktasyonda psoriasis için kullanılan tedavi seçenekleri basamaklandırılmış olarak Şekil 1'de özetlenmiştir.

Şekil 1. Laktasyonda psoriasis için önerilen basamaklandırılmış tedavi seçenekleri

